

Kontaktperson

Göran Th. Lundén

Parkeringsavdelningen

Byrån för driftstöd

Telefon: 08-508 263 25

goran.lunden@tk.stockholm.se

Till

Trafiknämnden 2005-12-13

Modernisera parkeringsövervakningen. Skrivelse av vice ordföranden Sten Nordin (m)

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden överlämnar och åberopar detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Sten Nordin

Per Aronsson

Erik Andersson

Sammanfattning

I skrivelse till trafiknämnden har Sten Nordin (m) hemställt att trafiknämnden framlägger förslag att modernisera parkeringsövervakningen i enlighet med innehållet i skrivelsen (Bilaga 1). Motivet till förslaget uppges vara en dramatisk ökning av antalet utfärdade parkeringsanmärkningar i Stockholm och att det är ett politiskt ansvar att få fram ytterligare parkeringsplatser.

Vidare att det behövs åtgärder för att dels få en bättre parkeringsmiljö för dem som använder bil i Stockholm och en bättre arbetsmiljö för dem som arbetar inom parkeringsövervakningen.

Sten Nordin anger sex åtgärder som omedelbart måste genomföras för att få stopp på den som han menar pågående p-terrorn i Stockholm.

Antalet utfärdade parkeringsanmärkningar har minskat. Prognosen för i år pekar på ca 390 000 mot förra årets 470 000. Senaste verksamhetsuppföljning från september månad i år visar på att 6,75 av 10 fordon var rätt parkerade en genomsnittlig vardag i innerstaden.

Bilaga 1: Skrivelse från Sten Nordin av den 21 juni 2005

Bilaga 2: Arbetsinstruktion för kommunal parkeringsövervakning i Stockholm

Beträffande de två första punkterna i förslaget - Hellre fria än fälla och Koncentrera övervakningen på hindrande och trafikfarliga parkeringar – är det kontorets uppfattning att de åtgärder som föreslås väl överensstämmer med den policy och arbetsinstruktion som utgör grunden för parkeringsövervakningen i Stockholm (Bilaga 2).

Kontoret anser inte i dagsläget att benämningen parkeringsvakt skall ersättas av trafikvärd.

Den uniform som parkeringsvakterna bär i dag är funktionell och har en neutral blå färg som passar de flesta. Tvånget att bära mössa/hatt bidrar till ökad synlighet.

Parkeringsvakterna har genom sin goda kännedom om trafiken, både i projektform och under sin ordinarie tjänstgöring, varit en god resurs för ett bättre utnyttjande av gatuutrymmet. Kontoret anser att parkeringsvakterna ska fortsätta att vara detta.

Bestämmelsen förbud att parkera fordon tillämpas på gator för att tillförsäkra en god framkomlighet och tillgänglighet. Inom projektet ”Gata för gata” gjordes en översyn av de befintliga förbuden och på de platser där det var lämpligt ersattes förbuden av tillåten parkering.

Bakgrund

I skrivelsen har Sten Nordin (m) hemställt att trafikinämnden framlägger förslag att modernisera parkeringsövervakningen i enlighet med innehållet i skrivelsen. Motivet till förslaget uppges vara en dramatisk ökning av antalet utfärdade parkeringsanmärkningar i Stockholm och att det är ett politiskt ansvar att få fram ytterligare parkeringsplatser.

Vidare att det behövs åtgärder för att dels få en bättre parkeringsmiljö för dem som använder bil i Stockholm och en bättre arbetsmiljö för dem som arbetar inom parkeringsövervakningen.

Sten Nordin anger sex åtgärder som omedelbart måste genomföras för att få stopp på den som han menar pågående p-terrorn i Stockholm.

Analys och trafikkontorets synpunkter

Inledningsvis vill kontoret göra nämnden uppmärksam på att antalet parkeringsanmärkningar har minskat. Prognosen för i år är ca 390 000 mot förra årets 470 000. Senaste verksamhetsuppföljning från september månad i år visar på att 6,75 fordon var rätt parkerade en genomsnittlig vardag i innerstaden. Målet för parkeringsövervakningen i Stockholm är att så många

som möjligt skall parkera rätt. För att förverkliga detta finns per september i år 198 parkeringsvakter i tjänst varav 15 är arbetsledare.

Under året har trafikkontorets avdelning för parkeringsövervakning genomgått en omfattande organisationsförändring. Den nya organisationen har ett tydligt operativt fokus. Daglig parkeringsövervakning och – information utgör kärnan i avdelningens verksamhet. De fyra distrikten har inom sitt geografiska område ansvar för operativ samordning och dialog med övriga enheter inom trafikkontoret och berörda stadsdelsnämnder avseende parkeringsrelaterade frågor. Fokus ligger på ett närvarande och engagerat ledarskap.

Parkeringsavdelningen ansvarar för, såsom framgår av den av gatu- och fastighetsnämnden (2000-03-07) antagna Policy för den kommunala parkeringsövervakningen i Stockholm, att på ett serviceinriktat och rättssäkert sätt arbeta för att i Stockholmstrafiken uppnå:

- Trafiksäkerhet
- Framkomlighet
- Tillgänglighet

Den från samma tidpunkt antagna arbetsinstruktionen utgör ett komplement till policyn och anger hur parkeringsvakten bör agera i det enskilda fallet.

Målsättningen med parkeringsövervakningen är, som här tidigare angetts, att så många som möjligt ska parkera rätt. Parkeringsvakterna ska därför i första hand arbeta förebyggande och informera om gällande bestämmelser.

Här nedan följer i kronologisk ordning en genomgång av de sex åtgärder som Sten Nordin anser bör vidtas för att modernisera parkeringsövervakningen i Stockholm. De delar som berör själva övervakningsarbetet har sin utgångspunkt i policy och arbetsinstruktion.

Hellre fria än fälla

Sten Nordin hänvisar till att grundsynen inom det svenska rättsväsendet är hellre att fria än fälla om det finns några frågetecken eller oklarheter. Men att det inom trafikövervakningen i Stockholm verkar det snarare handla om att fälla, det vittnar antalet faktiskt avskrivna böter om och att antalet felskrivna böter förmodligen är mycket högre än de som faktiskt avskrivits.

Under de senaste fem åren har beträffande rena överklaganden, dvs. bestridanden, till polismyndigheten i Stockholm dessa i genomsnitt varit fem procent av antalet utfärdade parkeringsanmärkningar. Av dessa har var tredje betalningsansvar undanröjts – mellan fem till sju tusen per år. I många fall beroende på omständigheter som inte är kända för parkeringsvakten vid rapporteringstillfället. För att minimera antalet direkt felaktiga parkeringsanmärkningar åligger det alltid parkeringsvakten att kontrollera anmärkningen innan utfärdandet sker. Ytterligare en kontroll sker vid den dagliga redovisningen. Den successiva användningen av handterminaler vid

utfärdandet kommer på sikt att minimera antalet direkt felaktigt utskrivna parkeringsanmärkningar.

Som inledningsvis angivits ska parkeringsövervakningen i Stockholm, som den anges i policyn, bedrivas i syfte att främja trafiksäkerhet, framkomlighet och tillgänglighet. Målsättningen med parkeringsövervakningen är att så många som möjligt ska parkera rätt. Därför ska parkeringsvakterna i första hand arbeta förebyggande och informera om gällande föreskrifter.

Kontorets uppfattning är att nuvarande policy och arbetsinstruktion med tillhörande avrapporteringsrutiner är generöst utformade. Dock gäller att hela tiden balansera dessa väl, så att de inte kommer i konflikt med framkomlighets- och trafiksäkerhetsintressen. En generell regel säger att en utfärdad parkeringsanmärkning av en normalbilist ska kunna uppfattas på ett sätt så att denne förstår vad han/hon gjort fel. Det ska också finnas en bärande orsak till att bilisten blivit rapporterad, och denna orsak måste bygga på gällande lagstiftnings andemening – och inte bokstav – samt de politiskt förankrade mål som här redovisats.

Kontoret är angeläget att profilera sig på ett sätt som gör att vi inte uppfattas som att jaga bilister bara för att få in intäkter till staden, utan vi vill i första hand att parkeringsövervakningen ska vara en serviceorganisation med inriktning på att trafiken i Stockholm flyter på ett så smidigt och trafiksäkert sätt som möjligt.

Kontoret vågar påstå att övervakningen av de regler som vi är satta att övervaka sker på ett sakkunnigt, rättssäkert och seriöst sätt. Dock får man inte slå sig till ro, utan ständigt försöka utveckla parkeringsorganisationen vad gäller exempelvis hög arbetsmotivation, effektivitet, trivsel, positiva attityder, stort kunnande, hög serviceanda m m, samt sträva mot ett arbetssätt som så långt möjligt överensstämmer med den förankrade policyn. Det bör ske i kombination med ett arbetssätt och bedömningar i det enskilda fallet som kan erhålla högsta möjliga acceptans bland de vi är satta att betjäna, nämligen allmänheten. Målet måste således vara, att den som fått en parkeringsanmärkning är beredd att ändra sitt beteende. Första förutsättningen för detta är att man känner sig lojal med systemet och korrekt behandlad från stadens sida.

En undersökning, vars syfte är att se hur parkeringsreglerna och parkeringsvaktens arbete uppfattas av stadens innevånare, är planerad att genomföras nästkommande år 2006. Undersökningen ska sedan ligga till grund för hur parkeringsavdelningen ska kunna förbättra sitt arbetssätt och information till allmänheten.

Parkeringsavdelningen har i dagarna anträtt vägen mot att bli en av Stockholms mest spännande arbetsplatser. Ett projekt för att utveckla avdelningens verksamhet. I det arbetet är varje medarbetares idéer och

engagemang en förutsättning för att lyckas och förhoppningen är att personalen mår bättre, trivs bättre och känner att dess arbete utgör en av de viktigaste uppgifterna i Stockholm stad.

Under det gångna året har avdelningens personal och arbetsledning gemensamt arbetat fram en Åtgärds- och handlingsplan för bättre säkerhet och arbetsmiljö. En säkerhetspolicy för parkeringsavdelningen har tagits fram med fokus på kränkningar, hot och våld.

Två regler är som kontoret ser det nödvändiga för att på bästa sätt kunna utföra parkeringsövervakningen och samtidigt skapa en tydlighet i den pressade arbetssituationen som parkeringsvakterna har.

- Alla trafikanter måste behandlas lika och rättvist
- Det lönar sig att uppträda generöst och inte ingripa mot bagatellartade överträdelser.

Med andra ord kan man inte sätta rättsreglerna ur spel. Dock rapportera med omdöme. Genom en klok balans mellan dessa två regler ökar förtroendet för såväl övervakningen som för hela parkeringssystemet.

Koncentrera övervakningen på hindrande och trafikfarliga parkeringar

Utgångspunkten för parkeringsövervakningen ska enligt Nordin vara att främst övervaka de som genom felparkering hindrar trafiken att komma fram, eller de som t ex parkerar på handikapplats utan giltigt handikappkort. Överskriden parkeringstid med 10 minuter eller parkering en meter för nära övergångsställe eller korsning utan att på något sätt hindra trafik eller gående borde inte vara lika prioriterat. I sådana fall bör bilisten enligt Nordin få en upplysningslapp att det kan leda till en p-bot.

Trafiksäkerhet, framkomlighet och tillgänglighet är ledord för parkeringsövervakningen i Stockholm och övervakningen som den anges i arbetsinstruktionen prioriteras enligt följande ordning:

- Trafiksäkerhet och framkomlighet
- Tillgänglighet för rörelsehindrade
- Angöring för distributions- och kollektivtrafik
- Parkering för prioriterade fordonsslag och trafikantgrupper
- Avgiftsbelagd och tidsbegränsad parkering

Kontoret vet med säkerhet att parkeringsvakterna i sitt dagliga övervakningsarbete prioriterar enligt den ordningen och den är som synes väl i överensstämmelse med Nordins uppfattning hur utgångspunkten för parkeringsövervakningen ska vara.

Beroende på omständigheterna får parkeringsvakten, i stället för att meddela parkeringsanmärkning, lämna upplysningslapp. Det finns tillfällen där en upplysningslapp kan ersätta en parkeringsanmärkning utan att ge avkall på rättssäkerhet och likabehandling. Det är möjligt att den i något större

utsträckning än som sker idag, kan användas på platser med otydligheter beträffande markförhållanden och utmärkning. Att som Nordin anger använda den exempelvis för en uppställning en meter före övergångsställe eller korsning är enligt kontorets mening direkt olämpligt även om framkomlighet för trafik eller gående inte hindras. En ouppmärksam förare kan alltid bli ombedd att flytta på sin bil.

P-vakterna blir Stockholms trafikvärdar

Enligt Sten Nordin skall parkeringsvaktens främsta uppgift vara att hjälpa bilister och andra trafikanter och upplysa om de parkeringsregler som finns (som inte alltid är lätta att förstå). Nordins uppmaning är: byt namn och inriktning från p-vakter till trafikvärdar. Under turistsäsongen bör ett antal trafikvärdar avdelas för att hjälpa t ex turistbussar att hitta lämpliga uppställningsplatser.

För att få så många som möjligt att parkera rätt gäller det för parkeringsvakterna att arbeta förebyggande och informera allmänheten om gällande bestämmelser. I parkeringsvaktens arbetsuppgifter ingår därför att ha en god kännedom om gällande parkeringsföreskrifter samt även kunna lämna allmänheten tillfredsställande information om parkering. Parkeringsvakten har idag det informationsansvar som Nordin efterlyser. Naturligtvis kan vi bli ännu bättre på detta. Även om det handlar om en noga reglerad myndighetsutövning, som parkeringsövervakningen är, finns det med säkerhet utrymme för ännu mer servicekänsla och hjälpsamhet från myndighetens sida.

Det finns så vitt kontoret har uppfattat det inget formellt hinder att benämna sin övervakningspersonal som trafikvärdar. Dock skall personalen då den tjänstgör och utför myndighetsutövning benämnas parkeringsvakt och bära uniform med fastställt tjänstetecken. En framställning till regeringen 1996 om ändrat tjänstetecken för parkeringsvakter, som på ett mer adekvat sätt beskrev personalens arbetsuppgifter avslogs.

Kontoret anser inte i dagsläget att benämningen parkeringsvakt skall ersättas av trafikvärd.

Modernare och mer synligare kläder

Sten Nordin menar att staden genom sina mörkblå och trista uniformer verkar göra allt för att de inte skall synas. I stället för de nuvarande uniformerna borde man använda sig av modernare och mer lättigenkännliga kläder.

Nuvarande uniform är väl inarbetad hos allmänheten. Den är funktionell och har en neutral blå färg som passar de flesta. Tvånget att bära mössa/hatt bidrar till ökad synlighet. Kontoret tror inte att allt sitter i uniformen. Naturligtvis kan den bidra till att underlätta de kontakter med allmänheten

som Nordin efterlyser. Till sist är det ändå det sätt som parkeringsvakten uppträder på som kan skapa ett gott förhållande till alla trafikanter.

I syfte att och efter önskemål av personalen håller parkeringsavdelningen på att ta fram en gul och orange reflexväst för att bäras under dygnets mörka timmar. På ryggen skall det stå Parkeringsvakt samt att stadens logotyp skall finnas. Parkeringsvaktsmärket placeras, som föreskrivs, framtill på vänster bröst.

Inventering av parkeringsmöjligheter

Parkeringsvakterna bör enligt Nordin få ett betydligt utökat ansvar att inventera gatumarken för att på så sätt få till stånd nya parkeringsplatser i staden.

Nästan dagligen kommer parkeringsvakterna med förslag om ändringar i de lokala trafikföreskrifterna. Ofta leder dessa förslag till en ändring i de befintliga lokala trafikföreskrifterna.

Parkeringsvakternas förslag rör inte alltid en utökning av antalet parkeringsplatser utan det kan även vara förslag på hur en ansträngd trafiksituation kan lösas, exempelvis genom att en ny lastzon inrättas eller att ett förbud att stanna och parkera införs för att främja framkomligheten.

Projekt "Gata för gata" bildades med uppgift att genomföra en översyn av nuvarande lokala trafikföreskrifter om stannande och parkering och där det fanns, lämna förslag till ändrade föreskrifter som bättre svarade mot dagens behov. I översynen ingick även att föreslå borttagande av onödiga vägmärken och stolpar samt kontrollera att överensstämmelse rådde mellan föreskrifter och deras utmärkning. Detta projekt genomfördes i nära samarbete med parkeringsvakterna.

Genom sin goda kännedom om trafiken har parkeringsvakterna således både i projektform och under sin ordinarie tjänstgöring, varit en värdefull resurs för ett bättre utnyttjande av gatuutrymmet. I det arbetet har även ingått att föreslå ytterligare parkeringsplatser där detta är möjligt. Naturligtvis kommer parkeringsvakterna att fortsätta att vara en värdefull resurs i detta avseende.

Öka tiderna för tillåten parkering

Staden bör enligt Sten Nordin snabbt se över möjligheten att införa/öka tiden för tillåten parkering där parkeringsförbud i dag råder.

Ständiga parkeringsförbud införs normalt på gator där angöring behövs dygnet runt samt då det av framkomlighetsskäl är olämpligt att tillåta parkering. De parkeringsförbud som i dag gäller mellan klockan 9-17 är främst till för att främja nyttotrafiken, både vad gäller framkomlighet och tillgänglighet. Inom projektet "Gata för gata" gjordes en översyn av de

befintliga förbuden och på de platser där det var lämpligt ersattes förbuden av tillåten parkering.

Det har pågått ett försök med "städdag" i stället för "städnatt" inom delar av två stadsdelsnämnder i syfte att bland annat tillskapa ytterligare nattparkeringsplatser. Dessa försök håller nu på att utvärderas. Någon ändring av befintliga "städnätter" bör därför inte genomföras förrän detta arbete är slutfört.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att nämnden överlämnar och åberopar detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Sten Nordin.

SLUT